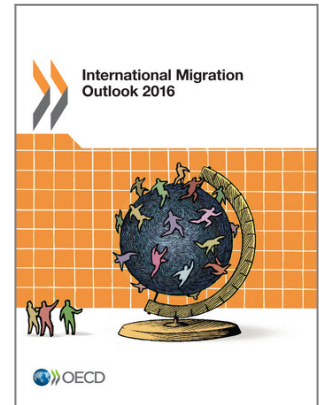

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2016

Summary in Finnish

Read the full book on: 10.1787/migr_outlook-2016-en

Kansainvälinen muuttoliikekatsaus 2016

Suomenkielinen tiivistelmä

Pääasialliset suuntaukset

Vuoden 2015 alustavien tietojen mukaan pysyvän maahanmuuton virrat kasvoivat jyrkästi OECD-alueella jo toisena peräkkäisenä vuonna. Noin 4,8 miljoonaa ihmistä muutti pysyvästi OECD-maihin vuonna 2015, mikä ylitti vuoden 2007 huipputason ja on 10 % enemmän kuin vuonna 2014.

Perheiden yhdistämistoimien ja Euroopan unionin sisäisen vapaan liikkuvuuden osuudet OECD-maihin kohdistuneesta kaikesta pysyvästä maahanmuutosta olivat molemmat 30 %. Maahanmuutto Romaniasta, Bulgariasta, Italiasta ja Ranskasta kasvoi jyrkästi vuonna 2014. Yksi kolmesta OECD-maihin saapuvasta uudesta maahanmuuttajasta tulee toisesta OECD-maasta. Noin joka kymmenes OECD-maihin muuttava henkilö on kiinalainen ja joka kahdeskymmenes intialainen.

Myös tilapäinen maahanmuutto on kasvanut. Vuonna 2014 yhtiöiden sisäinen liikkuvuus kasvoi 17 % ja työntekijöiden tilapäiset siirrot muissa maissa sijaitseviin tehtäviin kasvoivat 38 % Euroopan union ja EFTA:n piirissä. Sesonkityöntekijöiden kansainvälinen rekrytointi kasvoi useissa maissa.

Vuonna 2015 OECD-maihin saapui ennätysmäärä uusia turvapaikanhakijoita: 1,65 miljoonaa. Melkein 1,3 miljoonaa heistä saapui Euroopan OECD-maihin. Turvapaikkahakemuksen jättäneistä 25 % oli syyrialaisia ja 16 % afgaaneja. Saksassa rekisteröitiin 440 000 virallista turvapaikkahakemusta vuonna 2015 ja yli miljoonaa hakijaa esirekisteröitiin. Suhteessa väestöön eniten turvapaikkahakemuksia otti vastaan Ruotsi (1,6 %).

OECD-maiden maahanmuuttopolitiikoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2015-2016. Kanadassa otettiin käyttöön vuonna 2015 taloudellisista syistä saapuvien maahanmuuttajien hakemusten uusi hallintajärjestelmä. Euroopassa hyväksyttiin ja käynnistettiin vuonna 2015 "Euroopan muuttoliikeagenda" sekä muita toimia, joilla pyritään löytämään ratkaisuja viimeaikaisten muuttovirtojen äkillisen nousun perussyihin ja jälkiseurauksiin. Myös EU:n yhteistä turvapaikkajärjestelmää uudistettiin. Vuonna 2016 EU:n komissio teki muutosehdotuksia korkean osaamistason työntekijöitä koskevaan sinisen kortin direktiiviin ja ehtoihin, jotka koskevat työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon.

Vuosina 2011-2015 maahanmuuttajien työllisyysaste pysyi vakaana tai laski hieman useimmissa OECD-maissa, mutta maahanmuuttajien työttömyys pysyi edelleen korkeana monessa maassa. Keskimäärin noin 60 % OECD-maiden maahanmuuttajista on työssä (64,9 % kantaväestöstä) ja heidän työttömyysasteensa on 9,3 % (kantaväestö 7,3 %).

Pakolaiskriisin etulinjassa olevat maat vauhdittivat turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten kotouttamistoimia. Koulutukseen ja kielikursseihin lisättiin varoja Itävallassa, Suomessa, Saksassa, Norjassa ja Ruotsissa. Useat maat lyhensivät työmarkkinoille pääsyn odotusaikoja tai helpottivat nopeaa pääsyä kielikursseille ja taitojen kartoitukseen.

Muuttoliikkeen paikalliset vaikutukset

Muuttoliikkeen vaikutuksesta vastaanottajamaihin kerätty empiirinen näyttö keskittyy usein kansalliselle tasolle, vaikka sen vaikutus tuntuu pääasiassa paikallisella tasolla. Yleistäminen on vaikeaa eri alueilla (työmarkkinat, koulutus, terveys, asuminen jne.), koska maahanmuuton paikallinen vaikutus riippuu tavallisesti muuttajien sosioekonomisista erityispiirteistä. Saatavilla olevan aineiston mukaan maahanmuuttajat tapaavat käyttää esimerkiksi terveyspalveluja kantaväestöä vähemmän, mutta käyttävät julkisia liikennevälineitä sitä enemmän. Koulussa maahanmuuttajien lapset, ja varsinkin vastasaapuneet, tarvitsevat tukea muita enemmän ja tulevat siksi oppilaskohtaisesti laskettuna kalliimmaksi erityisesti kielikoulutuksen takia.

Suuret äkilliset muuttovirrat voivat kärjistä paikallistason infrastruktuurin pitkäaikaisia rakenteellisia ongelmia ja sopeutuminen entistä suurempiin tarpeisiin voi viedä aikaa. Tunnustaminen, että maahanmuutto ei ole tällaisten haasteiden alkuperäinen syy, on tärkeä ensimmäinen askel usein negatiivisen yleisen mielipiteen ohjaamisessa ymmärtämään tilanteeseen liittyvät tosiasiat.

Muuttoliikkeeseen liittyvät ympäristölliset ja geopoliittiset kriisitilanteet

Ympäristölliset ja geopoliittiset kriisitilanteet liittyvät usein laajamittaisiin muuttovirtoihin, jotka voivat aiheuttaa paineita lailliselle maahanmuutolle ja turvajärjestelmille.

Aikaisempi kokemus osoittaa, että OECD-maat käyttävät tilapäisiä hätäaputoimenpiteitä konflikt- tai luonnonkatastrofialueilta saapuvien henkilöiden kohdalla. Jotkut OECD-maat panevat toimeen mittavia väestön uudelleensijoittamisohjelmia geopoliittisten kriisitilanteiden yhteydessä, mutta tavallisin vastaus turvapaikanhakijoiden määrän äkilliseen nousuun on tilapäinen ja toissijainen suojeleminen, nykyinen kriisi mukaanlukien. Vaihtoehtoiset väylät, kuten pääsy työhön, kansainvälinen opiskelu ja perheyhteyksien hyödyntäminen tai humanitaariset viisumit ja yksityiset sponsoriohjelmat, eivät kuulu tavanomaisten toimien joukkoon muuttovirtojen kasvaessa, mikä on nähtävissä myös nykyisessä pakolaiskriisissä.

Tämänvuotisessa katsauksessa korostetaan, että tehokasta kansainvälistä yhteistyötä ei voida pitää itsestään selvänä, että pitkittyneet kriisitilanteet aiheuttavat jännitteitä kestävien ratkaisujen tarpeen ja yleisesti suosittujen lyhytaikaisten suojelutoimien välillä, ja että useimpien maahanmuuttojärjestelmien yhteisenä tekijänä olevaa maahanmuuttajien valintaa täytyy pohtia uudelleen kansainvälisten suojelupuitteiden kontekstissa.

Tärkeimmät havainnot

Muuttoliike kasvaa jatkuvasti ja on jo noussut takaisin talouskriisiä edeltävälle tasolle

- Pysyvä muuttovirta OECD-maihin kasvoi 4,3 miljoonaan henkeen vuonna 2014 (+4 % verrattuna vuoteen 2013). Alustavien tietojen mukaan muuttajien määrä kasvoi edelleen noin 10 % vuonna 2015.
- OECD-maiden ulkomaalaistaustaisen väestön kokonaismäärä oli yhteensä 120 miljoonaa vuonna 2014.
- Vuonna 2015 OECD-maat rekisteröivät 1,65 miljoonaa turvapaikkahakemusta eli kaksi kertaa enemmän kuin vuosina 2014 ja 1992.
- Vuonna 2013 OECD-maissa opiskeli melkein 3 miljoonaa ulkomaalaista opiskelijaa, joista 23 % tuli Kiinasta.

Muuttoliikkeen paikallisia vaikutuksia ei pidä aliarvioida

- Maahanmuuttajat ovat yliedustettuina kaupunkialueilla kaikissa OECD-maissa.
- Maahanmuuton vaikutus julkiseen infrastruktuuriin ja palveluihin riippuu muuttajien suhteellisista erityispiirteistä kantaväestöön verrattuna sekä kyseisistä julkisista palveluista ja infrastruktuurista itsestään. Suuret muuttovirrat voivat aiheuttaa paineita paikalliselle infrastruktuurille. Vaikka maahanmuutto voi kärjistä rakenteellisia ongelmia varsinkin asumisen ja koulutuksen suhteen, se ei ole tavallisesti niiden pääasiallinen aiheuttaja.

Maahanmuuttopolitiikka voisi vastata paremmin geopoliittisiin ja ympäristöllisiin kriisitilanteisiin

- Kriisitilanteisiin liittyvän muuttoliikkeen hallitsemiseen tarvittavia kansainvälisiä välineitä on olemassa vähän.
- Pakolaisille tarkoitettujen vaihtoehtoisten väylien käyttöön liittyvistä käytännön haasteista huolimatta on todettava, että niistä hyötyvien henkilöiden potentiaalinen lukumäärä voi olla suuri, kuten Syyrian kriisistä nähdään.
- Viiden viime vuoden aikana OECD:n alueella myönnettiin syyrialaisille 18 200 työlupaa (melkein 2 miljoonaa 18-59 -vuotiasta syyrialaista joutui siirtymään naapurimaihin), 15 300 nuorta syyrialaista sai opiskelijavisiumin OECD-maihin (alle 10 % siirtymään joutuneista syyrialaisista yliopisto-opiskelijoista) ja yli 72 000 syyrialaista sai muuttoluvan perheenjäsentensä luokse.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisu on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate
Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *International Migration Outlook 2016*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2016-en